

Názor tento neuznal nss správným.

Dikce cit. ustanovení je zcela všeobecná a nerozlišuje mezi dětmi nezletilými, podléhajícími otcovské moci, a zletilými, nýbrž klade důraz jedině na to, že děti spolupracují v podniku (hospodářství) rodičů. Zákon tu stanoví, že práce dětí nezakládají samy o sobě ještě smluvního poměru pracovního; aby bylo lze o smluvním poměru mluvit, musí ještě přistoupení nějaký zvláštní znak; není-li ho, nejde podle vůle zákonodárce o smluvní poměr pracovní, zakládající pojistnou povinnost. Také z toho, že zákon mluví o »dětech«, nelze dovozovati, že měl na mysli jen děti nezletilé, neboť slovem »dětí« stejně, jak jest výrazu toho užito v občanském zákoníku, označuje toliko descendenty.

Tím padají však veškeré dedukce žal. úřadu, když neuvádí ani jediné konkrétní okolnosti, která by mohla býti znakem pro to, že přes tento příbuzenský poměr ve sporném případě šlo o smluvený poměr pracovní. Spatřuje-li úřad indic pro svůj názor v tom, že st-l svého syna dne 15. srpna 1932 sám k pojištění přihlásil, aniž by v dosavadním poměru mezi otcem a synem nastala změna, nemá toto tvrzení ve spisech dostatečné opory, neboť jednak st-l uvedl v řízení, proč tak učinil, totiž že vzhledem k rodinným rozporům uzavřel se svým synem pracovní smlouvu a tudíž změnil dosavadní poměr, jednak četnická relace z 9. ledna 1933 označila za mylné, že syn st-lův dostával dříve mzdu, a nesprávnost těchto tvrzení nebyla nijak zjištěna, nehledě ani k tomu, že pouhý úsudek z pozdějšího stavu na existenci smluvního poměru v době dřívější nemůže nahraditi zjištění konkrétních okolností.

Okolnost, že syn Zdeněk K. konal st-li práce a služby, dostáváje za to celé zaopatření, — že by byl dostával také mzdu, v řízení prokázáno nebylo a žal. úřad ani sám z toho nevychází, — stačila by snad v případě, když jde o poměr mezi osobami sobě cizími, k tomu, aby v konání služeb a prací bylo spatřováno i uzavření smlouvy pracovní činy konkludentními. Okolnosti ty však nelze uznati za postačující tam, kde jde o blízké příbuzenství pokrevní, a když st-l stále tvrdil, že přijímal služby jen na základě tohoto rodinného vztahu.

Co se týče doby před 1. lednem 1929, nebyl právní stav jiný než v době pozdější, kde zák. č. 184/28 Sb. byla toliko pozitivně vyjádřena zásada již dříve platná.

Č. 11.929.

Váleční poškození: * Osoba, jež byla uznána invalidou se sníženou způsobilostí k výdělku pod 20%, nemůže po uplynutí desetileté lhůty od doručení výměru o uznání invalidity žádati o prohlídku z důvodu zhoršení zdravotního stavu (§ 29 odst. 3 zák. č. 142/20 Sb.).

(Nález ze dne 21. května 1935 č. 16.114/35.)

V ě c: Vasil D. v L. proti ministerstvu sociální péče (vrch. odbor rada Dr. Vojtěch Elšnic) o invalidní důchod.

V ý r o k: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

D ů v o d y: Žádost st-lova za lékařskou prohlídku byla výměrem úřadu pro péči o válečné poškozence v Užhorodě z 21. února 1933 zamítnuta podstatně z důvodu, že žádost ta podána jest po projití 10tileté lhůty, stanovené v § 29 odst. 3 zák. č. 142/1920 Sb. Odvolání st-lovo žal. úřad nař. rozhodnutím zamítl z důvodu I. instance a k námitkám odvolání uvedl, že ona 10tiletá lhůta platí i ohledně těch válečných invalidů, kterým nebyl důchod invalidní přiznán proto, poněvadž jejich výdělečná schopnost nebyla snížena o více než 20%.

Do tohoto rozhodnutí jest podána stížnost, která namítá, že § 29 odst. 3 jedná jen o případech, kde se zhorší zdravotní stav takových válečných poškozenců, kterým nárok byl již přiznán, ale netýká se těch, kterým invalidní důchod dosud přiznán nebyl. Proto nemůže se také na st-le vztahovati 10tiletá lhůta uvedená v cit. ustanovení, pro jejíž uplynutí žal. úřad žádost st-lovu jako opožděnou zamítl.

O stížnosti uvážil nss toto:

Paragraf 29 zák. č. 142/20 Sb. ustanovuje v odst. 3 toto: Zhorší-li se podstatně zdravotní stav válečného poškozence následkem události, zakládající jeho nárok na důchod invalidní, může válečný poškozenec požadovati přiměřené zvýšení svého důchodu, nejdéle však v době deseti let od přiznání prvotního důchodu. Ustanovení to vztahuje se zřejmě na všechny válečné poškozence — invalidy —, poněvadž nerozlišuje mezi těmi, kteří ztratili na způsobilosti k výdělku více než 20% a těmi, kdož ztratili méně. Z obratu, jehož se stížnost pro opačný názor svůj dovolává, že totiž zhoršení musí nastati následkem události zakládající nárok na důchod invalidní, nelze nic pro stanovisko stížnosti dovoditi. Neboť obratem tím se jen vyjadřuje, že zhoršení musí býti v kausální souvislosti s událostí, zakládající nárok na důchod, kterou při válečném poškozenci-invalidovi je poranění neb nemoc, získaná neb zhoršená ve vojenské službě, resp. při vojenských úkonech a v zajetí.

Kdyby stížnost měla pravdu, pak by ten, kdo byl uznán invalidou s nižším zmenšením způsobilosti než 20%, nesměl vlastně vůbec pro nedostatek právního předpisu žádati o přiznání důchodu z důvodu zhoršení svého zdravotního stavu. Pro to však není v zákoně opory a nss již také v judikátě Boh. A 8850/30 vyslovil, že i invalida, jehož nezpůsobilost k výdělku byla uznána nižším % než 20%, má právo domáhati se nové lékařské prohlídky, aby tak mohl prokázati zhoršení svého zdravotního stavu podle § 29 odst. 3 cit. zák.

Vztahuje-li se však toto cit. ustanovení i na invalidy, při kterých bylo uznáno, že ztráta jejich výdělečné schopnosti nedosáhla 20% a kteří proto nemají podle § 8 cit. zák. nároku na důchod, pak vztahuje se na ně celé. Nelze přiznati jim výhodu, že mohou domáhati se toho, aby bylo uznáno, že zdravotní stav jejich se zhoršil, ale současně vykládati zákon tak, že se na tyto válečné invalidy nevztahuje ustanovení o 10tileté preklusivní lhůtě. Nelze předpokládati, že by byl zákonodárce chtěl stanoviti a že by skutečně byl stanovil po té stránce něco jiného pro invalidy méně než 20% a více než 20%, pro invalidy, kteří důchod

pobírají, a pro invalidy, kteří nepobírají důchod z důvodu §§ 2 a 4 cit. zák., ježto mají určité roční příjmy nebo dostalo se jim něčeho, co v § 4 je uvedeno. Nelze předpokládati, že u těch, kteří postižení byli větší výdělkovou neschopností, a u nichž tedy možno předpokládati větší možnost zhoršení jejich zdravotního stavu, by zákon stanovil konečnou lhůtu 10 let, kdežto u těch, kteří na své integritě tělesné byli poškozeni jen pod 20%, tedy malou mírou, a u nichž tudíž možnost zhoršení tohoto stavu je menší, by zákonodárce vůbec žádnou lhůtu nebyl stanovil a tím je byl postavil do daleko příznivější situace. Stejně by tomu bylo u těch, kdož uznáni byli sice invalidy více než 20%, ale neberou důchod z důvodu §§ 2, resp. 4 cit. zák. Ti mohli by žádati o zjištění zhoršení svého zdravotního stavu i po uplynutí 10 let od rozhodování o své invaliditě, kdežto u těch, kteří důchod pobírali, by po 10 letech této možnosti nebylo.

Úvahy ty vedou k tomu, že konečná slova svrchu cit. ustanovení »nejdéle však v době deseti let od přiznání prvotního důchodu« nutno vykládati vzhledem k souvislosti s předešlými slovy tak, že od prvního rozhodnutí, které bylo válečnému poškozeni-invalidovi vydáno o jeho žádosti, uplatňující nárok na důchod, nesmělo uplynouti více než 10 roků. Zákon slovy oněmi měl na mysli písemný výměr, který podle původního znění § 33 cit. zák. jest vydati osobě, jež o důchod se uchází, a v němž jest uvést, zdali se důchod přiznává čili nic.

Proto neporušil žal. úřad zákon, když žádost st-lovu, aby z důvodu podstatného zhoršení zdravotního stavu byl mu přiznán důchod, odpi- raný posud proto, ježto ztráta výdělečné schopnosti st-lovu činila jen 15%, byla zamítnuta z důvodu, že byla podána teprve po uplynutí 10 let od doby, kdy st-li byl vydán první výměr o jeho invaliditě, resp. kdy tento výměr nabyl právní moci.

Č. 11.930.

Vodné právo (Slovensko): * Proti výroku vodoprávního úřadu o výšce odškodného podľa § 61 zák. čl. XXIII:1885 (uhor. vod. zák.) je sťažnosť k najv. správ. súdu neprípustná (§ 26 zák. čl. XVIII: 1913 a § 3 lit. a) zák. o ss).

(Nález zo dňa 22. mája 1935 č. 15.990/35.)

V e c: Štefan G. a spol. v S. proti zemskému úradu v Bratislave o odvodnení pozemkov.

V ý r o k: Sťažnosť sa jednak odmieta pre neprípustnosť, jednak sa zamieta pre bezdôvodnosť.

D ô v o d y: Výmerom zo dňa 18. decembra 1930 povolil okr. úrad v Krupine Jozefovi M. a Jánovi L. previesť na svojich pozemkoch, vo výmeru tom bližšie označených, za podmienok vo výmere tom podrobne uvedených, určité odvodňovacie práce a na parcelách, vo výmere tom vyznačených a so služobnosťou zaťažit' sa majúcich, uložit' »hlavníky«, t. j. vykopať odpady.